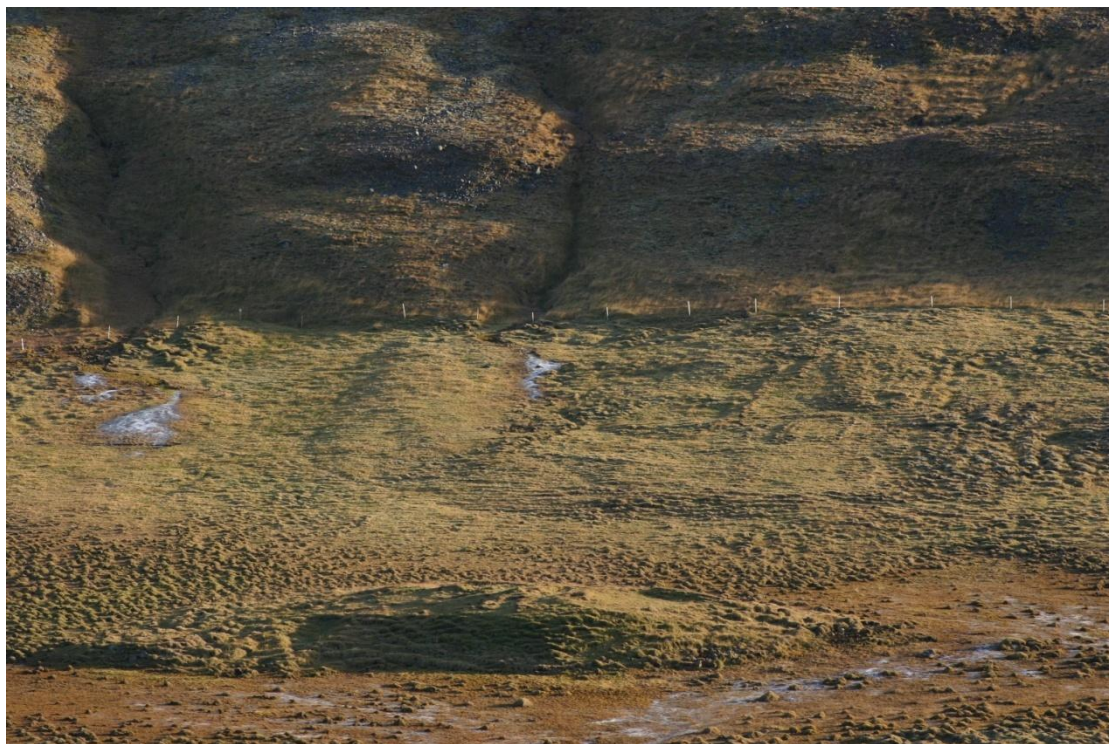

Eyðibbyggð og afdalir Skagafjarðar II

-byggðasögurannsókn-

Yfirlitsmynd af fornþýlinu Vík sem rannsakað var sumarið 2008. Ljós. Hjalti Pálsson

Guðný Zoëga

Hjalti Pálsson

2008/75

© Byggðasafn Skagfirðinga, Sauðárkróki
2008/75

Inngangur

Horft til vesturs yfir forbýli á svokölluðu Gerði í landi Flugumýrarhvamms. Margar tóftanna sem skoðaðar hafa verið eru mjög óglöggar og jarðsokknar og oft hefur þurft nokkrar vettvangsferðir til að sannreyna að um minjar sé að ræða.

Allt frá árinu 2003 hafa Byggðasafn Skagfirðinga og Byggðasaga Skagafjarðar staðið að sameiginlegu rannsóknarverkefni sem miðast að því að skrá og rannsaka elstu byggðaleifar Skagafjarðar, með sérstaka áherslu á afdali og fjallasvæði héraðsins. Verkefnið hefur frá upphafi verið hluti af ritun Byggðasögunnar en nú hafa komið út fjögur vegleg bindi hennar. Byggðasagan er að því leyti ólík öðrum byggðasöguritum að þar er meiri áhersla á forna sögu bæjanna og rannsókn hverskyns fornleifa sem geta bætt við sögu þeirra. Í seinustu tveimur bindum Byggðasögunnar eru ítarlegir kaflar um forna byggð í inndölunum Austur- og Vesturdal og er þar fléttað saman sögulegri samantekt auk niðurstaðna fornleifakannana sem farið hafa fram á völdum stöðum.

Fornleifadeild Byggðasafns Skagfirðinga hefur komið að verkinu bæði með uppmælingu minja auk þess að taka könnunarskurði á völdum stöðum.

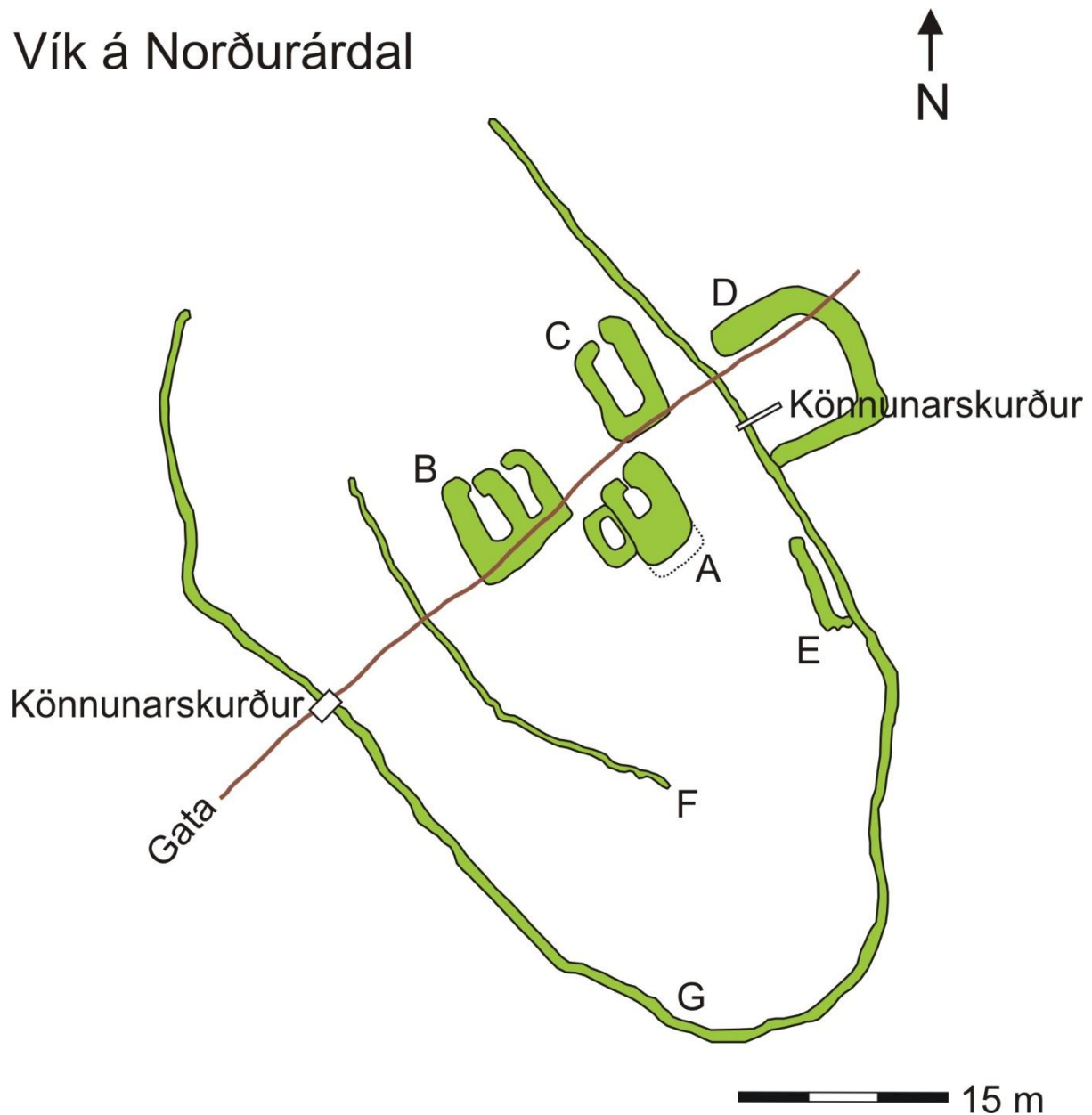
Staður	Staðsetning	>1000	1000-1104	1104-1300	1300>
Hæðarnes	Goðdalir			X	
Miðmundarlækur	Vesturdalur		X	?	
Hrísastaðir	Vesturdalur	?	X		
Fossar	Vesturdalur	?		X	
Tunga	Vesturdalur	X			
Ófriðarstaðir	Austurdalur		X	X	X
Fagrabrekka	Austurdalur	?		X	X
Fagrahlíð	Austurdalur	?	?	X	X
Grund	Öxnadalshéiði			X	
Vík	Norðurárdalur			X	X
Einarsdalskot	Haukagilshéiði			X	X
Óþekkt	Miklibær			X	X
Gerði	Flugumýrarhvammur				X
Risamýri	Réttarholt	X	X		

Tafla sem sýnir fornþýlin sem könnuð hafa verið með fornleifarannsókn.

Alls hafa verið grafnir könnunarskurðir á 14 fornþýlum í tengslum við verkefnið og er tilgangur þeirra sá að kanna, með sem minnstum skemmdum, aldur tóftanna og byggingasögu. Í þessari samantekt er að finna umræðu um fjóra þessara staða sem rannsakaðir voru sumarið 2007. Skýrsla um hina staðina kom út á vegum Byggðasafnsins í fyrra og nefnist hún *Eyðibýggð og afdalir Skagafjarðar I. Byggðasöguleg fornleifarannsókn*.

Hér eftir fylgir umfjöllun um rannsóknina með sögulegum inngangi eftir Hjalta Pálsson. Textann er að finna í Byggðasögu Skagafjarðar

Vík á Norðurárdal

Yfirlitsteikning sem sýnir minjar fornbýlisins Víkur og staðsetningu könnunarskurða. Teikning Bryndísar Zoëga eftir frumteikningu Hjalta Pálssonar. Teikningin er birt í IV bindi Byggðasögu Skagafjarðar.

Í máldaga Víðivallakirkju frá 1394 segir m.a. að kirkjan eigi land í Vík og hálfa Krossteiga frammi í Norðurárdal.¹ Árin 1804-1806 gekk landaþræta milli eiganda Víðivalla og Borgargerðis um svokallaðan Selreit í Norðurárdal. Í dómabók er ritað að „en þar eru tóftir gamlar sem virðast einhverjar aðrar tóftir en bæjartóftir og þó þær séu mjög umbreyttar af nýrri tóftum eftir Jón, sem kallaður var „meinlausí“ og lifði fram á þeirra daga, sem nú eru, sem ætlaði að byggja þar ein hýbýli, sýnist það eigi sel hafa verið. Miklu stærri tóftir fyrirkomu út í þrætulandinu þar hús Sigurðar standa hjá Vík einni er liggur út í Norðurá móts við fjárhús frá Fremri-Kotum. Þar sést og garður, sem virðist túngarður, og þar sýnist þingvitnunum efalaust bær hafi verið.“ Óglöggar leifar túngarðs og tófta fundust á ofanefndu svæði á vettvangsferðum byggðasöguritara við öflun heimilda vegna IV bindis

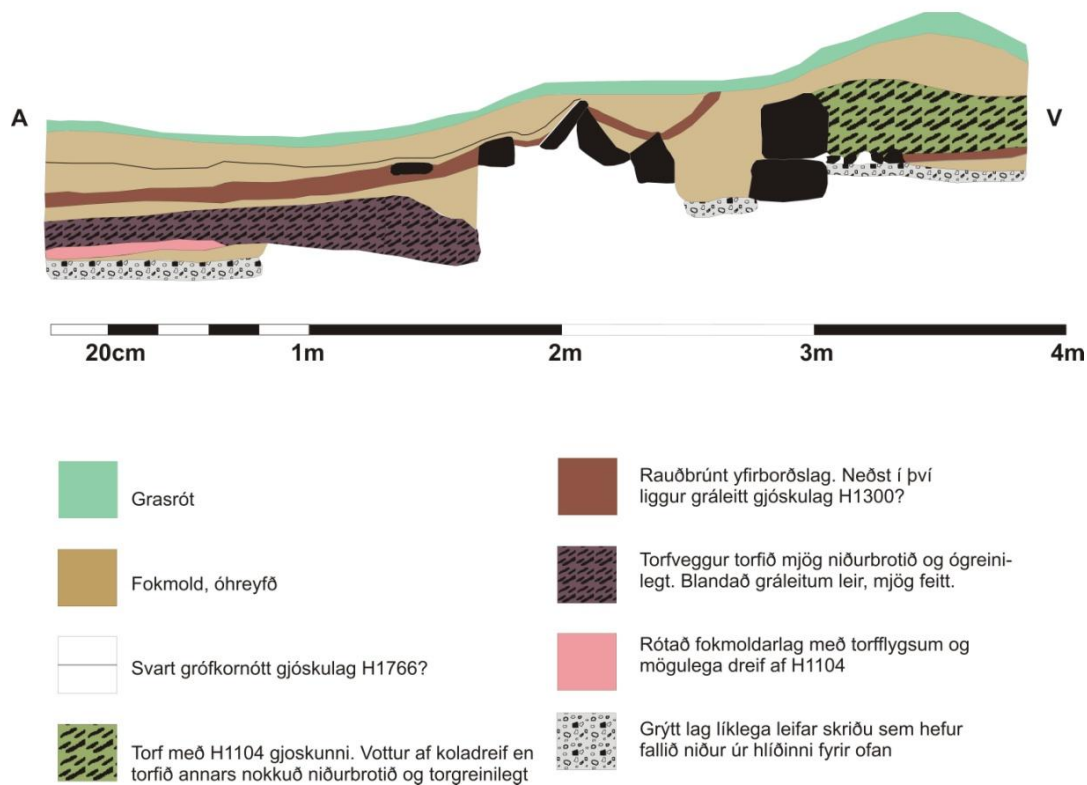
¹ DI III, bls. 534.

Byggðasögunnar. Tóftirnar liggja nú í svokölluðum Úlfsstaðaparti í Norðurárdal í landi jarðarinnar Borgargerðis.

Þann 9. júlí 2008 voru teknir tveir könnunarskurðir í mjög óglöggar tóftog túngarð. ² Annar skurðanna var tekinn í meintan túngarð vestantil, hinn í austanverðan túngarð og tóft, e.t.v. rétt, áfasta honum. Fyrri skurðurinn sem tekinn var í túngarðinn vestanvert gaf engar upplýsingar en greinilegt var að torfið í garðinum var mjög niðurbrotið og erfitt var að greina það frá öðrum jarðvegi.

Skurður 2:

Könnunarskurður í óglögg veggjalög í svokölluðum
Úlfsstaðaparti, Norðurárdal
09.07.2007

Skurður var tekinn í túngarðs og tóftarvegg austast á bærarstæðinu. Skurðurinn lá austur-vestur og var 4m langur og um 50cm breiður. Í honum komu fram a.m.k. tvö byggingarstig.

Austast í skurðinum voru leifar torfveggjar og er þar líklega um að ræða eldri hluta túngarðsins (eða tóftar áfastri honum). Þessi torfveggur lá undir gráleitri gjósku sem að talin var vera gjóskulag úr Heklu frá árinu 1300. Vestast í skurðinum var farið í gegn um túngarð og virðist hann hlaðinn eftir 1300 þar sem að þá gjósku er að finna undir garðinum. Eina gjóskan sem var greinanleg úr torfinu voru einstaka hvítir gjóskuflekkir, líklega úr Heklugosinu 1104.

Torf og grjót var greinanlegt í báðum byggingarstigunum en torfið var mjög niðurbrotið og óljóst og önnur gjóskulög voru ekki greinanleg.

² Sjá IV bindi Byggðasögu Skagafjarðar, bls. 447-448.

Mynd 1. Fornbýlið Vík í Norðurárdal. Í forgrunni er svokallaður Örrekshóll en á honum liggja seinni tíma beitarhúsatættur. Bak hans má sjá óljósar leifar túngarðs og tófta. Ljós. Hjalti Pálsson.

Túlkun:

Greina mátti a.m.k. tvö byggingarstig í skurðinum. Austast í honum var óljós torfveggur sem hefur verið fallinn fyrir 1300 en óvíst er hvenær hann hefur verið byggður. Síðara skeiðið er gleggri torfveggur sem hlaðinn hefur verið eftir 1104. Býlið er líklega komið úr byggð fyrir 1766.

Miklibær í Blönduhlíð

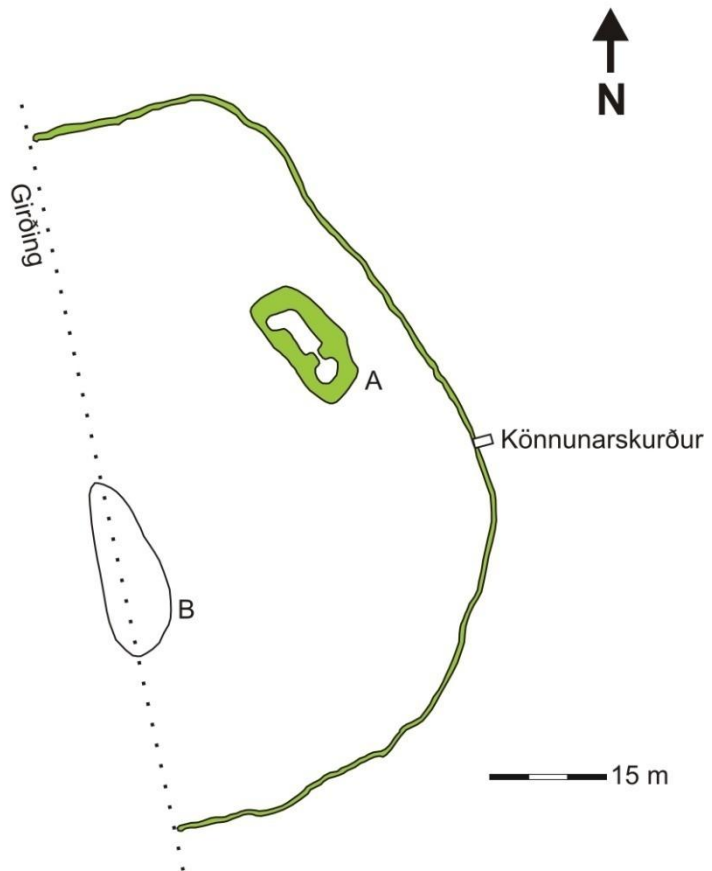
Fornleifarannsókn var gerð í eina af hjáleigum kirkjujarðarinnar Miklabæjar í Akrahreppi.

Nafn býlisins er á huldu en þessa umfjöllun er að finna í Byggðasögur Skagafjarðar IV bindi þar sem fjallað er um jarðir í Akrahreppi.

Eitt fjögurra afbýla Miklabæjar var býlið **Jaðar**. Jarðabókin 1713 getur þess eftirfarandi: „þriðja hjáleiga, í eyði með sama móti sem segir um Miklabæjarkot ...“³ Á árunum 1753-1757 voru búandi í Jaðri Grímur Jónsson og Guðrún Gottskálksdóttir frá Hreiðarsstöðum í Svarfaðardal en hún var alsystir Þorvaldar Gottskálkssonar prests á Miklabæ 1747-1762 og hálf systir Gottskálks Blander á Mið-Grund. Ekki eru kunn nöfn annarra ábúenda í Jaðri og virðist Þorvaldur prestur hafa leyft systur sinni og mági að byggja þar yfir sig á gömlu eyðikoti.⁴

Svo undarlegt sem það er hefur nútímamönnum gleymst hvar hjáleigan Jaðar var enda sér hennar hvergi bein ummerki lengur. Ef skoðað er umhverfið verður þó einn staður að teljast nokkuð líklegur án þess nokkrar sönnur liggi fyrir. Í norðausturhorni gamla túnsins kallast Húsahóll, sunnan Bæjarlækjar og ofan Þjóðvegur. Þar fer gamli túngarðurinn sveig yfir hólinn ofan til. Þar stóðu fjárhús fram á seinni hluta 20. aldar og sjást þeirra enn skýr merki, tvenn fjárhús sem sneru út og suður, enda við enda en hlöðutóft á milli ($65^{\circ}30'500/19^{\circ}17'575$)⁵. Þetta er í útjaðri túnsins og mjög líklegt bæjarstæði, stutt í bæjarlækinn.

En komið hafa í ljós minjar um fornbyli neðst í Miklabæjarnesi. Hafa Héraðsvötn þegar brotið burtu hluta túnstæðis, e.t.v. allt að helmingi. Eftir stendur hálfhringur hins forna túngarðs og lítill hluti bæjarhólsins. Mjög fornlegt tóftalag er á einum stað innan túngarðs norðaustantil. E.t.v er það forn skáli. Aflangur hóll sem Vötnin hafa að stærstum hluta rifið burtu, og merktur er B á meðfylgjandi teikningu, grænkar meira en umhverfið. Það gefur vísbendingu um að mannvist þar sé ekki margra alda gömul. E.t.v. er þetta gamall bæjarhóll. Rækt í slíkum mannvistarhólum eða húsatóftum viðhelst í a.m.k, 200-300 ár.

³ JÁM IX, bls. 176. 23

⁴ Svarfdælingar II, bls. 96

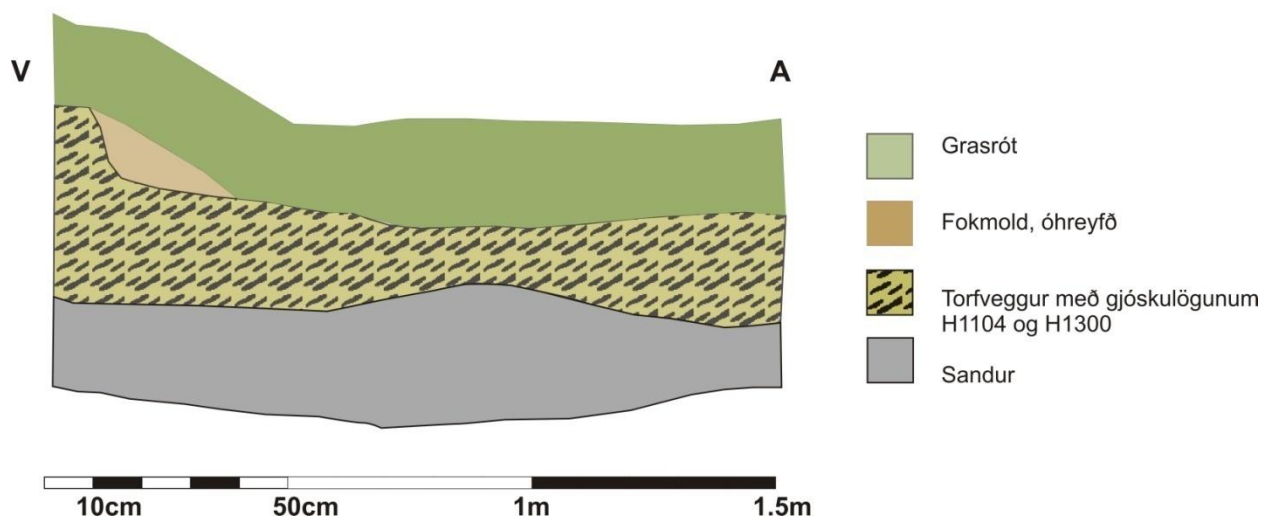
⁵ Öll hnit í skýrslunni eru baughnit, WGS 84, með sekúndum í hundradshlutum.

Óvíst er hvort fornþýlið sé hið sama og nefnt er Jaðar í Jarðabók eða hvort um fimmta afþýlið sé að ræða. Hinn 10. júlí 2007 var gerð fornleifakönnun á staðnum til aldursgreiningar..”⁶

Teknir voru tveir skurðir í túngarð og tóft á bæjarstæði fornþýlisins. Hringlaga garður liggur í hálf boga austur fyrir dálítinn hól (líklega bæjarhóllinn) vestur við rofbakka þar sem Héraðsvötnin hafa runnið. Ein tóft var vel greinanleg innan garðs og lá hún norðvestur-suðaustur, um 15m löng og 7m breið.

Skurður 1

Snið í túngarð á ónefndu fornþýli
á Miklabæ, Akrahreppi
10.07.2007

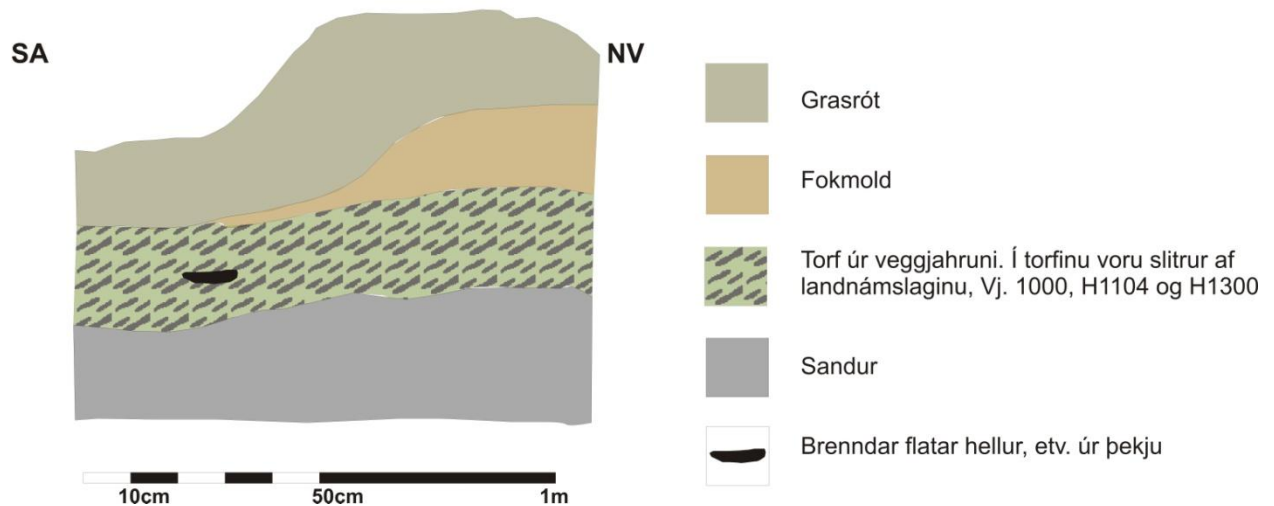

Skurður 1 var tekinn austast í túngarðinn og lá hann austur-vestur inn í hálfan túngarðsvegginn. Í skurðinum kom fram torf úr túngarðsveggnum og voru greinilegar í honum 1104 og 1300 gjóskan. Engin gjóskulög voru greinanleg yfir garðinum.

⁶ Hjalti Pálsson (ritstj.) 2007: Byggðasaga Skagafjarðar IV. Bindi. Akrahreppur. Sögufélag Skagafirðinga. Sauðárkróki.

Skurður 2

Skurður í óglögga tóft á fornbýli í landi Miklabæjar 10.07.2007

Skurður var tekinn í utanverðan suðaustur skammvegg áður nefndrar tóftar. Hann var 1m á lengd og 80cm breiður. Skurðurinn var tekinn inn í miðjan vegginn og dálítið út fyrir hann til suðurs. Í honum kom fram torf sem í voru ljósleit gjóska, líklega H1104 og gráleitir gjóskuflekkir, líklega H1300. Engin gjóska var greinanleg ofan veggjarins. Veggurinn er því líklega reistur eftir 1300 en ekki var með vissu hægt að greina fleiri eða eldri byggingarstig í honum.

Túlkun:

Túngarðsveggurinn er hlaðinn eftir 1300 en engin gjóska lá ofan hans þannig að ekki var hægt að metra efri aldursmörk. Það sama má segja um tóftina sem skurður var tekinn í, ekki var hægt að greina að byggt þar frá því fyrir 1300. Býlið er því líklega í byggð eftir 1300 en farið í eyði áður en að Jarðabókin er skrifuð 1713.

Flugumýrarhvammur - Blönduhlíð

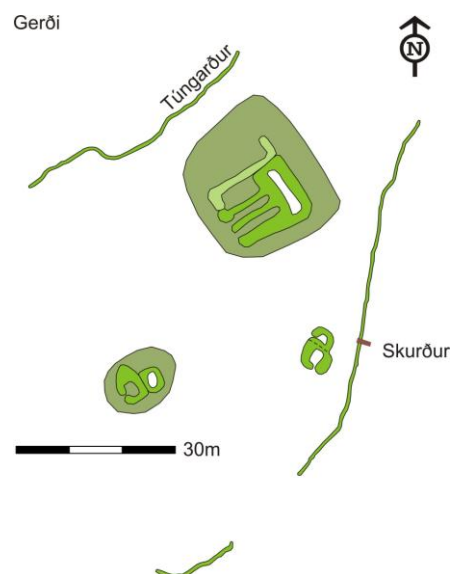
Yfirlitsmynd af Gerði, fornbýli í landi Flugumýrarhvamms. Greina má túngarð býlisins fyrir miðri mynd og ein óglögg tóft neðst í túnstæðinu hefur líklega tilheyrt býlinu. Við vegarslóðann eru svo greinilegri tóftir beitarhúsa sem að liggja líklega á gamla bæjarhólnum. Ljós. Hjalti Pálsson.

Leifar gamals bæjarstæðis, svokallaðs Gerðis ($65^{\circ}35'315/19^{\circ}18'940$), liggur um 400 metrum ofan við bæ í Flugumýrarhvammi. Þar hafa lengi verið beitarfjárhús og hélst svo fram yfir 1960. Árið 1856 voru þar 30 kinda hús í góðu standi. Þarna var girtur og heyjaður dálítill túnblettur fram yfir miðja 20. öld. Sjást tóftir af tvennum fjárhúsum en mannvistarleifar greinilegar á talsvert stærra svæði en sem nemur fjárhúsunum. Síðast stóðu þó einungis ein fjárhús, þau sem syðri tóftin sýnir.

Gerðið er talsverður graslendisbekkur og myndast dálítið hvolf inn í hlíðina en allhótt leiti lokar sýn til norðurs. Hér verður bæjarnafnið Hvammur eðlilegt því umhverfið myndar víðan hvamm. Brekkubungan neðan við kallast Hallið enda sér ekki frá bænum upp í hvamminn. Upp frá Gerðinu, ofar í hlíðinni, eru nokkrir áberandi melar og klapparhausar og lækur kemur niður drag sem kallast hér Gerðisklauf. Hann fellur norðan við Gerðið og er jafnframt bæjarlækur heima í Flugumýrarhvammi. Forn túngarður er auðrakinn að sunnan og ofan og lítið eitt niður að norðan, virðist krækja aðeins út fyrir lækinn á litlum parti til að vatnsbólið yrði innan túngarðsins. Lækurinn er um 40 metrum utan við meintan bæjarhól. Að neðanverðu er ekki hægt að greina túngarðinn með neinni vissu enda mýrlendi fyrir neðan. Tóftir eru á þremur stöðum. Í fyrsta lagi ummerki beitarhúsanna sem vafalaust hafa verið byggð ofan í bæjarstæðið þar sem þetta er besta hússtæðið og myndar dálítinn bæjarhól ($65^{\circ}35'315/19^{\circ}18'940$) með

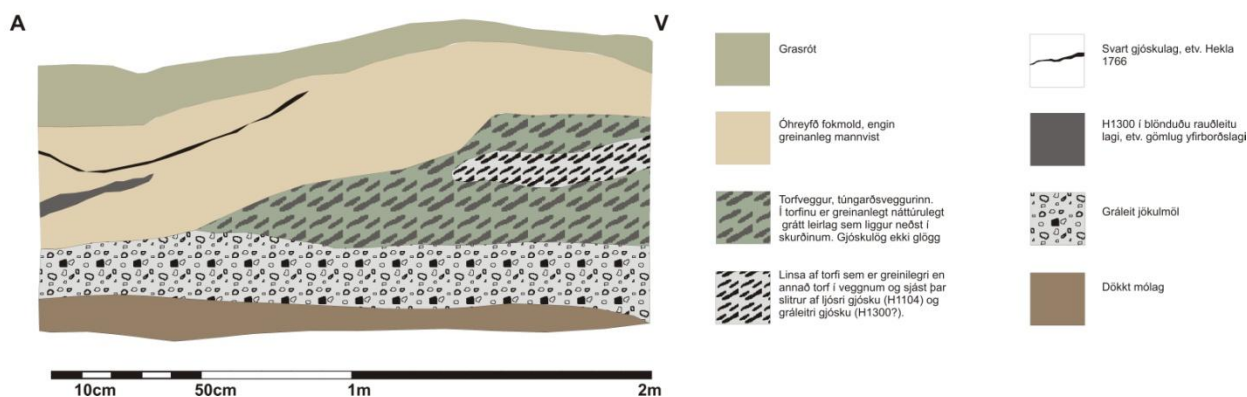
mannvirkjaleifum á allstóru svæði. Fornar tóftir eru beint fyrir sunnan, suður við túngarðinn (65°35'300/19°18'915). Neðst í túni, á smáhól niður frá bæjarhólnum, er þriðja tóftasvæðið (65°35'296/19°18'958). Þar var hrútakofi frá beitarhúsunum á 20. öld en tóftir eru þar mun umfangsmeiri en sem svarar einum hrútakofa. Dýjavætlur koma fram undan hólnum og hefur túngarðurinn líklega legið undir honum.

Búseta á Gerðinu er löngu í gleysku fallin og þar með nafn bæjarins. Jarðabókin 1713 segir um þennan stað: „Fjánhússtæðið er umgirt svo sem einhverntíma hafi þar kunnað byggt að vera. Enginn veit annað til þess.“⁷ Ýmislegt bendir til að hér sé að finna elsta bæjarstæðið, bæinn Hvamm, sem síðan hefur einhvern tímann verið fluttur ofaneftir, niður úr hvamminum, en nafnið haldið sér.⁸

Skurður í túngarð

**Snið í túngarð umhverfis fornbyli
ofan Flugumýrarhvamms, Akrahreppi
10.07.2007**

Skurður tekinn í túngarðsvegg þar sem hann er gleggstur sunnantil við yngri beitarhúsatóftir. Skurðurinn var tekinn í garðinn utanverðan og inn í hann miðjan. Í torfinu í garðinum er að finna bæði gjósku 1104 og gráleita gjósku, etv H1300. Hann er því tekinn eftir 1300 en svört gjóska – líklega Hekla 1766 liggur yfir garðinum að hluta austanvert.

⁷ JÁM IX, bls. 187.

⁸ Byggðasaga Skagafjarðar, IV bindi bls. 145-46

Skipphóll í landi Réttarholts

Skipphóll er grasrindinn fyrir miðri mynd. Fátt bendir til fornra mannvirkja á hólnum en þó eru greinanlegar leifar einhverskonar tóftaleifa eða uppmoksturs á norðanverðum hólnum. Könnunarskurður var tekinn í óljóst veggjalag sunnarlega á hólnum og var þar komið niður á mjög fornar byggðaleifar.

Fornbýlisins Risamýrar er getið í fornri heimild en nákvæm staðsetning bæjarstæðisins er óþekkt. Í IV bindi Byggðasögu Skagafjarðar (bls. 172-173) er líkur leiddar að því hvar býli þetta kann að hafa staðið. Landsvæðið norður frá Réttarholti, vestan frá Héraðsvötnum austur undir Þormóðsholtið er gríðarmikið flæmi, votlent áður en það var ræst fram að nokkru leyti, sannkölluð risamýri. Í fornbréfasafni er bréf um Risamýri frá árinu 1369 þegar Jón biskup skalli lætur úrskurða eignarrétt Hólakirkju á jörðinni Risamýri, „að ákölluðu Guðs nafni, amen.“ Ekki kemur greinilega fram hvort Risamýri hafi verið landsvæði eða eyðijörð en ofangreint fornbréf nefnir „jörðina Risamýri“ sem skýtur stoðum undir þá skoðun að Risamýri hafi fyrrum verið bújörð en árið 1369 væntanlega komin í eyði fyrir löngu og landið gengið að hluta undir Bjarnastaði og að einhverju leyti Flugumýri. Örnefnið er ekki lengur þekkt en vart kemur annað til álita en flatlendið neðan Þormóðsholts niður að Vötnum. Taldi biskup Risamýri liggja undir stólsjörðina Flugumýri og hefði hún verið nytjuð þaðan í áratugi. Fé beitt þangað á sumrum en hrossum á vetrum í meira en 40 ár. Helst er svo að ráða að Risamýri hafi legið að Bjarnastaðalandi eða jafnvel af sumum verið álitin að hluta í þeirrar jarðar landi sem virðist þá hafa verið í eigu Magnúsar Grímssonar sem e.t.v. hefur þá búið á Bjarnastöðum. Hann fékk „engin andvitni í móti leidd ... til heimildar fyrir

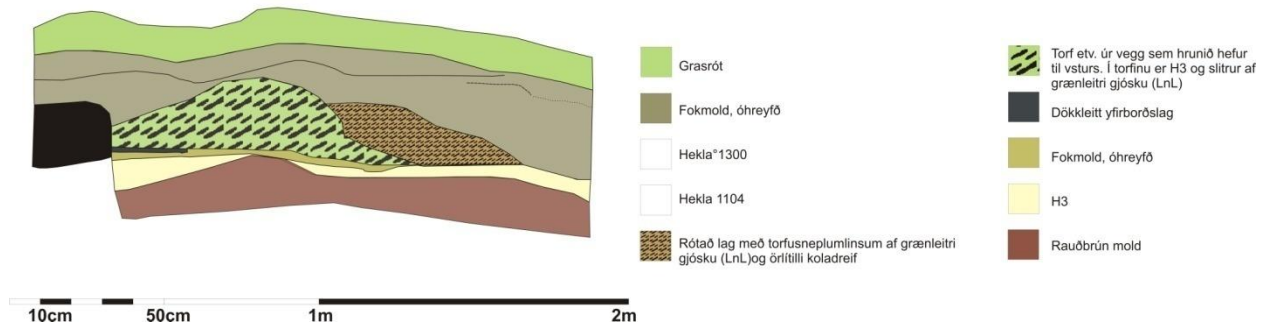
Bjarnastaði" og var Risamýri síðan dæmd undir Flugumýri.⁹ Eins og fram kemur í umfjöllun Bjarnastaða hafa þeir verið stórfjörð til forna en eru ekki lengur. Verður það ekki skýrt með öðru móti, svo viðhlítandi sé, en jörðin hafi á árdaga átt land vestur að Héraðsvötnum. Svo er þó ekki raunin síðustu aldirnar. Flugumýri hefur svo lengi vitað er átt landið vestan við Þormóðsholtið, vestan núverandi þjóðvegjar. Jafnframt er þess að gæta að jörðin Réttarholt var upphaflega hjáleiga, byggð út úr landi Flugumýrar.

Í leit sinni að „jörðinni Risamýri“ hefur skrásetjar [Hjalte Pálsson] staðnæmst við Skipphólinn sem um er fjallað hér að ofan. Hann er um 60 metra langur, víða nokkuð stórbýfður og eftir honum liggja fornar reiðgötur. Á hólnum er byggingasvæði, um 35 m langt og allt að 9 m breitt, a.m.k. fjórar tóftir með fárra metra millibili, þrjár þeirra greinilegar en sú ysta svolítið fráskilin. Syðsta tóftin er óglögg að veggjaskilum en ljóslega eru þar mannaverk í jörðu.”¹⁰

Þann 11 júlí 2008 voru 2 skurðir teknir í aflangan Skipphól, um 100m austur af Héraðsvötnum. Hóllinn er um 70m langur og liggur norður-suður.

Skurður 1

Könnunarskurður í óglögga tóft á svokölluðum
Skipphóli í landi Réttarholts, Akkrareppi
11.07.2007

Fyrri skurðurinn var tekinn austur-vestur og í honum kom fram torfveggur. Austast í skurðinum kom fram hleðslugrjót tengt hleðslunni en torfveggurinn sjálfur, eða hrún úr honum kom fram vestar í skurðinum.

Torfið var gulleitt, litað forsögulegum gjóskulögum og ekki var að finna í því aðra þekkt sögulega gjósku en slitrur af grænleitu gjóskulagi, svokölluðu Landnámslagi (872+-2). Ofan garðsins liggur svo 1300 lagið in situ og er um 5-8cm þykkt fokmoldarlag milli garðsins og gjóskunnar sem bendir til þess að

⁹ DI III, bls. 252-253.

¹⁰ Byggðasaga Skagafjarðar, IV bindi bls. 172-173.

garðurinn hafi verið fallinn nokkru fyrir þann tíma. Óljós merki 1104 gjóskunnar virtist að finna rétt undir 1300 gjóskunni í norðursniði þannig að vera kann að veggurinn hafi verið fallinn fyrir þann tíma. Erfitt er þó að fullyrða um það. Veggurinn er útlitslega líkur torfveggjum sem fundist hafa í Keldudal, Stóru-Ökrum og Víðimýri og eru taldir til elstu byggðar. Veggurinn er fallinn nokkru fyrir 1300 etv. á 11. öld.

Þrjár greinilegar tóftir eru efst á hólnum og virtust þær líkt og niðurgrafnar í hólinn. *Skurður 2* var tekinn í eina af þessum tóftum. Í skurðinum kom ekki fram eiginlegt torf en greinilegt er að grafið hefur verið í hólinn allt niður á forsögulegu H3 gjóskuna og niðurgröfturinn myndar veggi tóftarinnar. Gjóska 1104 er greinanleg í uppmokstrinum og er því tóftin líklega yngri en tóftin sem fannst í fyrri skurðinum.

Samantekt

Á öllum fjórum stöðunum sem rannsakaðir voru sumarið 2007 komu fram forn byggðamerki. Á þremur staðanna, Vík í Norðurárdal, Gerði í Flugumýrarhvammi og Miklabæ voru vísbendingar um byggð eftir 1104 og þar hefur byggð einnig verið eftir 1300. Allir staðanna þriggja virðast farnir í eyði nokkru fyrir minja 18. öld en þó er ekki hægt að ákvarða það nánar. Þó er ekki óvarlegt að áætla að þeir geti verið farnir mjög snemma í eyði þar sem að einungis óljósar lýsingar er að finna á þeim í Jarðabók Árna og Páls frá 1713.

Elstu byggðaleifarnar sem fundust voru hinsvegar í landi Réttarholts á svokölluðum Skipphóli en þar telur Byggðasöguritari mögulega um að ræða býlið Risamýri sem nefnt er í heimild frá 14. öld. Þar fundust leifar torfveggjar sem greinilega hefur verið fallinn nokkru áður en gjóskulagið H1300 féll. Þessar byggðaleifar gáfu ekki frekari vísbendingar um hverskonar byggingu eða vegg væri að ræða. Yngri minjar ofan á þessum leifum eru óvandaðar tóftir líklega myndaðar úr uppmokstri, notkun þeirra er óþekkt.

Heimildir

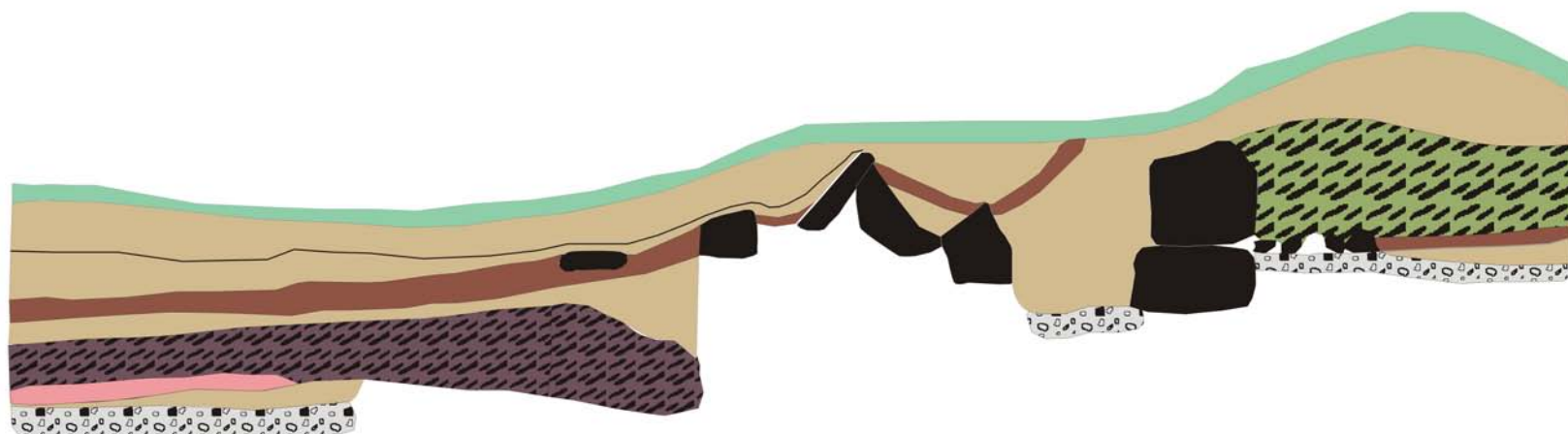
Árni Magnússon, & Páll Vídalín (1930). *Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns IX bindi*.
Kaupmannahöfn: Hið íslenska fræðafjelag. (JÁM)

Íslenskt fornbréfasafn III 1262-1415. Kaupmannahöfn, 1896. (DI III)

Hjalti Pálsson (ritstj.) 2007: *Byggðasaga Skagafjarðar IV. Bindi. Akrahreppur*. Sauðárkróki. Sögufélag Skagafirðinga.

Stefán Aðalsteinsson 1920: *Svarfdælingar II*. Reykjavík, Iðunn.

A

Grasrót

Fokmold, óhreyfð

Svart grófkornótt gjóskulag H1766?

Torf með H1104 gjoskunni. Vottur af koladreif en torfið annars nokkuð niðurbrotið og torgreinilegt

Rauðbrúnt yfirborðslag. Neðst í því liggur gráleitt gjóskulag H1300?

Torfveggur torfið mjög niðurbrotið og ógreinilegt. Blandað gráleitum leir, mjög feitt.

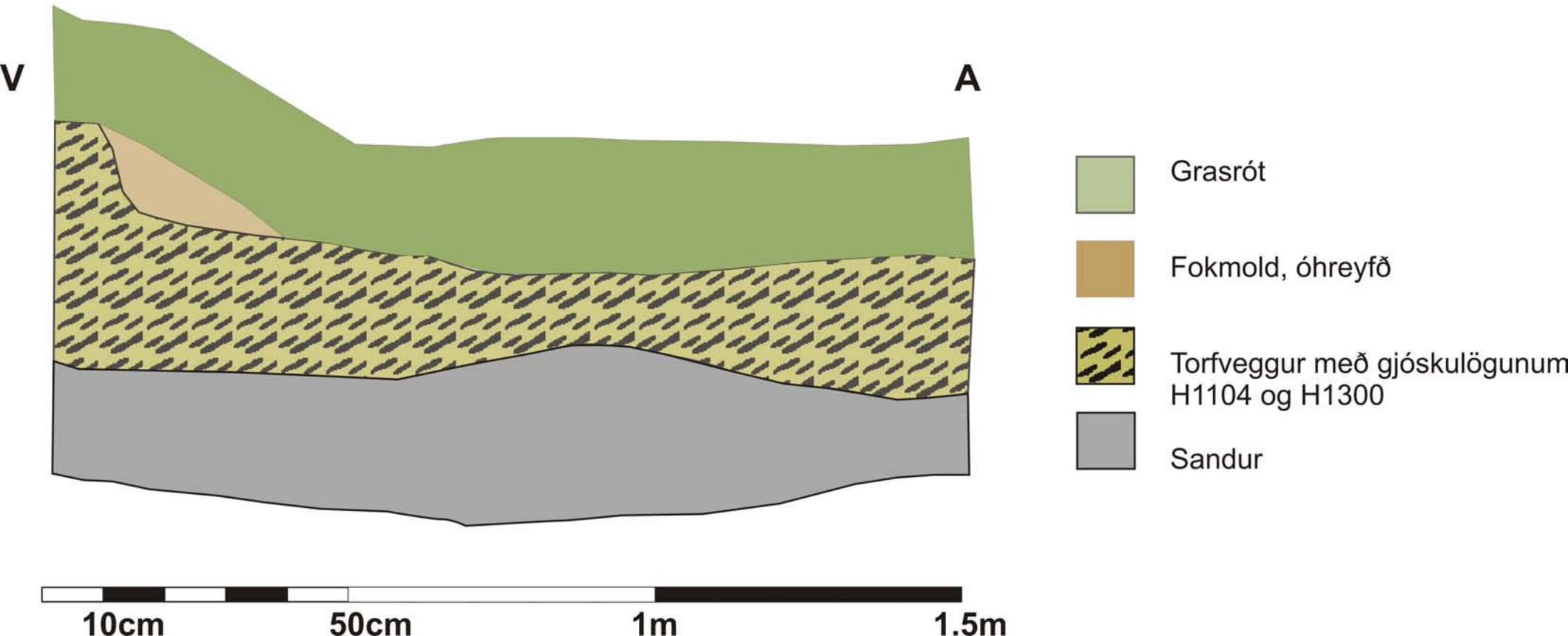
Rótað fokmoldarlag með torfflygsum og mögulega dreif af H1104

Grýtt lag líklega leifar skriðu sem hefur fallið niður úr hlíðinni fyrir ofan

V

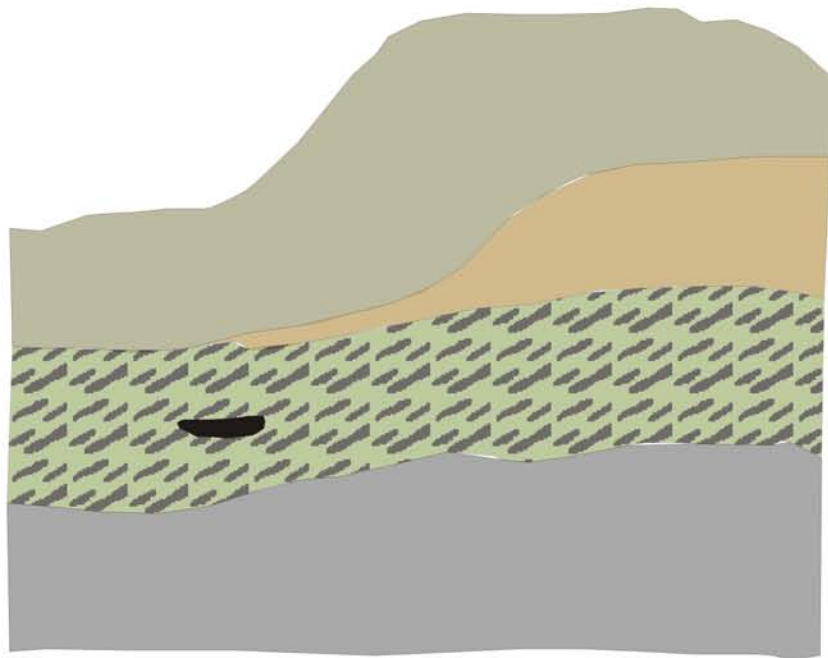
Snið í túngarð á ónefndu fornbylí
á Miklabæ, Akrahreppi
10.07.2007

Skurður í óglögga tóft á fornbýli
í landi Miklabæjar
10.07.2007

SA

NV

Grasrót

Fokmold

Torf úr veggjahruni. Í torfinu voru slitrur af landnámslaginu, Vj. 1000, H1104 og H1300

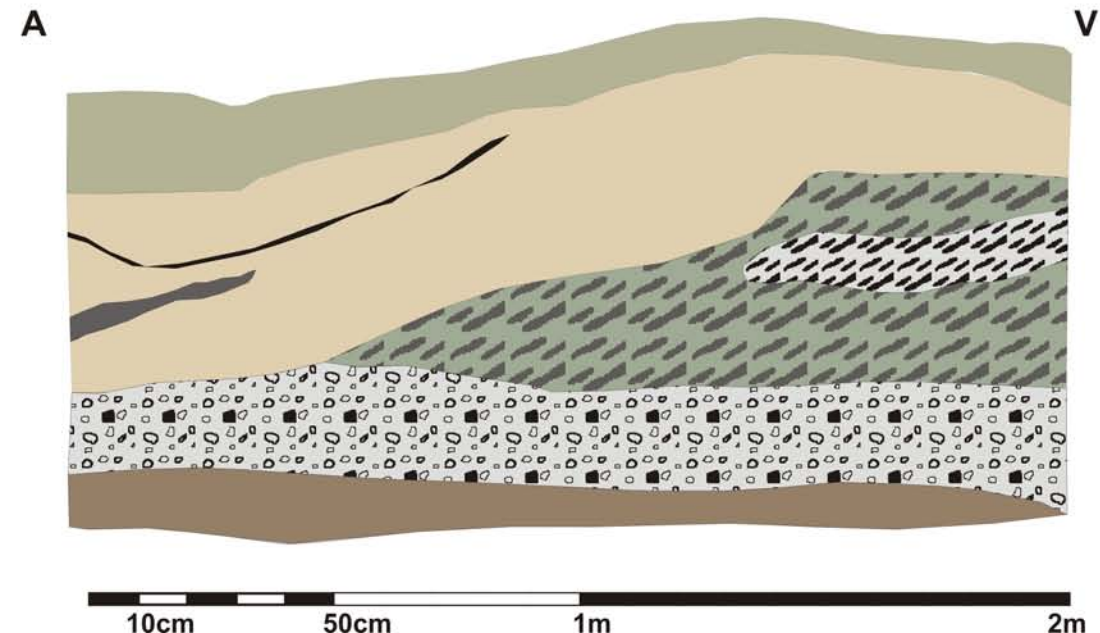
Sandur

Brenndar flatar hellur, etv. úr þekju

Snið í túnarð umhverfis fornbyli
ofan Flugumýrarhvamms, Akrahreppi
10.07.2007

Grasrót

Óhreyfð fokmold, engin
greinanleg mannvist

Torfveggur, túngarðsveggurinn.
Í torfinu er greinanlegt náttúrulegt
grátt leirlag sem liggur neðst í
skurðinum. Gjóskulög ekki glögg

Linsa af torfi sem er greinilegri en
annað torf í veggnum og sjást þar
sliður af ljósri gjósku (H1104) og
gráleitri gjósku (H1300?).

Svart gjóskulag, etv. Hekla
1766

H1300 í blönduðu rauðleitu
lagi, etv. gömlug yfirborðslag

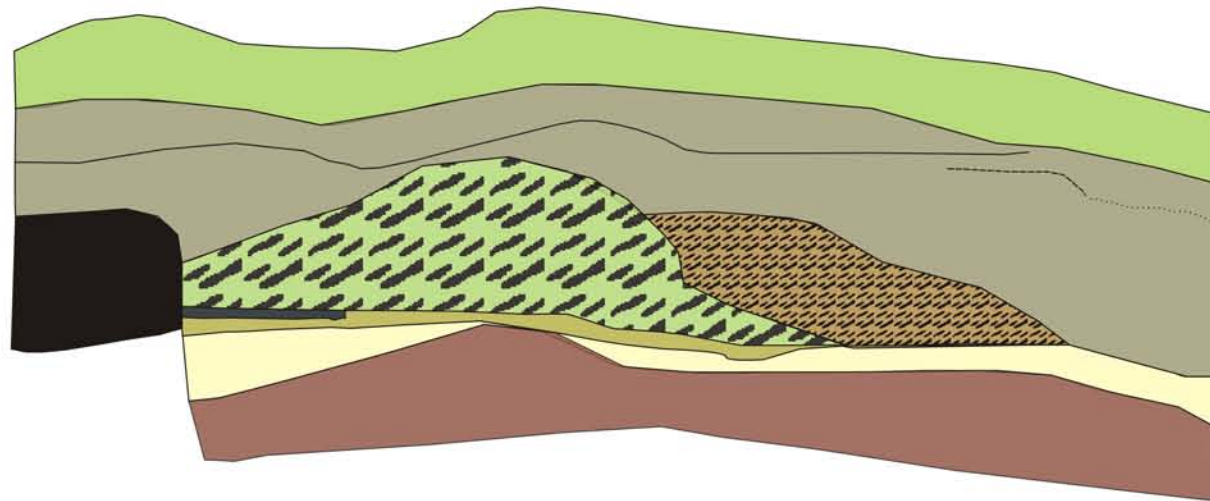

Gráleitir gjóskulög

Dökkt mólág

Könnunarskurður í óglögga tóft á svokölluðum
Skiphóli í landi Réttarholts, Akkrareppi
11.07.2007

Grasrót

Fokmold, óhreyfð

Hekla°1300

Hekla 1104

Rótað lag með torfusneplumlinsum af grænleitri gjósku (LnL) og örlítilli koladreif

Torf etv. úr vegg sem hrunið hefur til vsturs. Í torfinu er H3 og slitrur af grænleitri gjósku (LnL)

Dökkleitt yfirborðslag

Fokmold, óhreyfð

H3

Rauðbrún mold

10cm 50cm 1m 2m

Byggðasafn Skagfirðinga
2008